

Συνέντευξη με Το Βήμα

Έχετε αξιολογήσει αυτό που αναφέρετε σαν «πολιτικά εμπόδια»; Μπορείτε να γίνετε πιο σαφής για τον τρόπο που αυτός ο παράγοντας θα μπορούσε να υπονομεύσει τους στόχους του προγράμματος;

Είμαστε σίγουροι ότι το οικονομικό πρόγραμμα της κυβέρνησης δίνει την ευκαιρία στην Ελλάδα να ανακάμψει. Έχουν διοχετευτεί πόροι στη χώρα και αυτό έχει δώσει χρόνο στην Ελλάδα να προσαρμόσει τα οικονομικά της και να ολοκληρώσει άλλες απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Όμως, η πολιτική σταθερότητα είναι στοιχείο ουσιαστικής σημασίας για την ανάκαμψη. Οι πολιτικές κρίσεις από το 2010 κλόνισαν σημαντικά την εμπιστοσύνη των επενδυτών και συνεισέφεραν σε μια πιστωτική ασφυξία πολύ βαθύτερη απ' ό,τι αναμένονταν, ενώ ταυτόχρονα καθυστέρησαν τις μεταρρυθμίσεις που χρειαζόνταν επείγοντως. Αποφεύχθηκαν χείριστα σενάρια, όπως η έξοδος από το Ευρώ, και η κυβέρνηση είναι αποφασισμένη να τα αφήσει πίσω της. Όμως, για να λειτουργήσουν όλα, προχωρώντας η Ελλάδα χρειάζεται μεγαλύτερη σταθερότητα.

Η επανεμφάνιση τρομοκρατικών περιστατικών στην Ελλάδα λέγεται ότι αντανακλά τη βαρβαρότητα της κρίσης. Ανησυχείτε για τις συνέπειες;

Παρακολουθούμε με ανησυχία τα πρόσφατα περιστατικά κοινωνικής αναταραχής στην Ελλάδα. Όπως ανέφερε πρόσφατα η Διευθύντρια, το κλειδί για να αποκατασταθεί η ανάπτυξη στην Ελλάδα και για να αποκομισθούν τα οφέλη από τα δύσκολα μέτρα που έχουν ήδη υιοθετηθεί, είναι απαραίτητη η συνεχής στήριξη του οικονομικού προγράμματος των αρχών από τον Ελληνικό λαό. Μόνο με τη συναίνεση για αλλαγή μπορεί η Ελλάδα να προχωρήσει και να ξεπεράσει τα βαθιά ριζωμένα προβλήματα της.

Όλες οι προβλέψεις που περιλαμβάνονταν στο πρώτο Μνημόνιο (το 2010) αποδείχθηκαν λανθασμένες. Για παράδειγμα, η ανεργία το 2012 ήταν κοντά στο 25% αντί στο 15% όπως αναμένονταν. Υπήρξε βέβαια ένα θέμα στην εφαρμογή των διαρθρωτικών αλλαγών από τις Ελληνικές αρχές. Όμως, μέχρι τώρα δεν έχετε συζητήσει τα προβλήματα στον αρχικό σχεδιασμό του προγράμματος και το πιθανό μερίδιο της δικής σας ευθύνης σαν οικονομολόγος. Τι έχετε να σχολιάσετε;

Ποτέ δεν θα μάθουμε τι θα μπορούσε να είχε καταφέρει η Ελλάδα αν είχε εφαρμόσει το αρχικό πρόγραμμα όπως συμφωνήθηκε. Για παράδειγμα, πόσες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις θα είχαν αποφευχθεί αν είχαν βελτιωθεί οι εισπράξεις φόρων όπως είχε οραματισθεί, και πόσο υψηλότερη θα ήταν η ανεργία αν είχαν εφαρμοστεί οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για την ενίσχυση της παραγωγικότητας. Βέβαια, οι οικονομικές και οι πολιτικές συνθήκες αλλάζουν, και βεβαίως άλλαξαν στην Ελλάδα, με μια πολιτική κρίση να υπονομεύει την εφαρμογή του προγράμματος και να κλονίζει σημαντικά την εμπιστοσύνη των επενδυτών. Αλλά αυτός είναι ο λόγος που περιλαμβάνονται τακτικές αξιολογήσεις στα προγράμματά μας. Έτσι λοιπόν στο διάστημα 2011-2012, όταν έγινε εμφανές ότι χρειαζόνταν διαφορετικές βασικές υποθέσεις για την Ελλάδα, κινηθήκαμε γρήγορα και τις επικαιροποιήσαμε ανάλογα.

Αποδεχθήκατε ότι ορισμένες από τις πρώτες εκτιμήσεις του μνημονίου αποδείχθηκαν λανθασμένες γιατί δεν είχατε λάβει υπόψη σας τη περίπτωση βαθύτερης ύφεσης. Τι σας κάνει να είστε σίγουρος ότι αυτή τη φορά το Ταμείο θα αποδειχθεί σωστό;

Η Ελληνική κυβέρνηση έχει αναπρογραμματίσει πλήρως το οικονομικό της πρόγραμμα, τροποποιώντας πολιτικές για την αντιμετώπιση των υπαρχόντων προκλήσεων, και υποστηριζόμενη από την πρόσθετη χρηματοδότηση και ελάφρυνση του χρέους από τους Ευρωπαίους εταίρους της Ελλάδας. Όσον αφορά τις πολιτικές, έχουν μειωθεί οι στόχοι δημοσιονομικής προσαρμογής για να αμβλυνθεί η επίπτωση της προσαρμογής του προγράμματος στην ανάπτυξη, και έχει δοθεί περισσότερος χρόνος για την επίτευξή τους. Επίσης, έχουν γίνει πιο συντηρητικές υποθέσεις για τις δυνατότητες εφαρμογής της Ελλάδας, καθώς και για την ανάκτηση της εμπιστοσύνης. Όμως, σε τελευταία ανάλυση ούτε η κυβέρνηση, ούτε η Τρόικα δεν μπορεί να κάνει σωστές προβλέψεις για τα πάντα. Η κυβέρνηση κι εμείς πρέπει να παρακολουθούμε από κοντά το πρόγραμμα και να ανταποκρινόμαστε ανάλογα με τις ανάγκες, όπως και έχουμε κάνει μέχρι σήμερα.

Τι θα γίνει αν η κυβέρνηση δεν πετύχει το στόχο για τις ιδιωτικοποιήσεις το 2013; Συζητήσατε για την «αντικατάσταση των τωρινών διαχειριστών με ξένους εμπειρογνώμονες». Έχω δύο ερωτήσεις για το θέμα αυτό. Πρώτον, γιατί νομίζετε ότι οι ξένοι εμπειρογνώμονες θα κάνουν καλύτερη δουλειά από τους τωρινούς διαχειριστές ή από άλλους πιθανούς Έλληνες εμπειρογνώμονες, και επίσης σε περίπτωση που τα έσοδα είναι χαμηλότερα, οι περικοπές στον προϋπολογισμό θα πρέπει να περιλαμβάνουν μισθούς και συντάξεις;

Η ιδιωτικοποίηση είναι ένα τομέας όπου τα αποτελέσματα έχουν υστερήσει κατά πολύ σε σχέση με τις προγραμματικές δεσμεύσεις. Κατά ένα μέρος, αυτό οφείλεται στις δύσκολες συνθήκες της αγοράς και σε περίπλοκες τεχνικές προετοιμασίες, όμως έχουν παίξει επίσης σημαντικό ρόλο και τα πολιτικά εμπόδια. Επειδή αυτό αποτελεί ένα ζωτικό μέρος της κυβερνητικής στρατηγικής για την προσαρμογή –για να αναζωογονηθεί η ανάπτυξη και για να χρηματοδοτηθεί η κυβέρνηση- προτείνουμε ότι αν συνεχίσουν οι καθυστερήσεις μέχρι τα μέσα της χρονιάς, να δώσει η κυβέρνηση έναν πιο τεχνικό χαρακτήρα στη διαδικασία. Θα μπορούσε λοιπόν να απευθυνθεί σε εμπειρογνώμονες διεθνών αγορών που μπορούν να μεγιστοποιήσουν το όφελος για όλους τους Έλληνες. Βέβαια αυτό μπορεί να μην χρειαστεί: η κυβέρνηση δεσμεύτηκε να επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση στην προσεχή περίοδο και έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο στον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων και στην άρση τεχνικών εμποδίων για την πώλησή τους. Όμως, με τον έναν ή τον άλλο τρόπο, η ιδιωτικοποίηση πρέπει να προχωρήσει, και δοθέντος του σημαντικού της ρόλου στη στρατηγική της ανάκαμψης, κανείς δεν πρέπει να θεωρήσει ότι μπορεί να αντικατασταθεί με άλλες πολιτικές.

Κάνατε ένα πολύ ενδιαφέρον σχόλιο πριν από μερικές μέρες. Είπατε ότι η Ελλάδα «έχει ένα μεγάλο επικρεμάμενο χρέος, το οποίο αυτό καθ' αυτό επηρεάζει την προθυμία των καταναλωτών και των επιχειρήσεων να κάνουν δαπάνες και να επενδύσουν». Θα ήθελα μια ξεκάθαρη απάντηση: μπορεί να επιστρέψει η Ελλάδα στην ανάπτυξη χωρίς ένα νέο κούρεμα που διευθετεί την αβεβαιότητα γύρω από το θέμα του χρέους; Οι Ευρωπαίοι συμφωνούν με την άποψη του ΔΝΤ;

Περιμένουμε ότι η Ελλάδα θα επιστρέψει στην ανάπτυξη και αυτό θα οφείλεται κατά ένα μεγάλο μέρος στο πλαίσιο που έθεσαν οι Ευρωπαίοι εταίροι της Ελλάδας για να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση του Ελληνικού χρέους. Συγκεκριμένα, ανέφεραν ότι θα παράσχουν πρόσθετη ελάφρυνση του χρέους εφόσον η Ελλάδα εφαρμόσει πλήρως το οικονομικό της πρόγραμμα. Θα αξιολογήσουν την κατάσταση περίπου σε έναν χρόνο και θα παράσχουν

περισσότερη βοήθεια τότε ανάλογα με τις ανάγκες. Έτσι λοιπόν προχωρώντας, η Ελλάδα ελέγχει σημαντικά τη μοίρα της, και το ζωτικό θέμα είναι η χώρα να εφαρμόσει πλήρως με δυναμικό τρόπο και εγκαίρως το πρόγραμμα.